

Michael Andersson
Direkt: 019-19 35 60
michael.andersson@t.lst.se

BESLUT
2005-06-16

Dnr: 5112-02514-2003

Enligt sändlista

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Konsekvensutredning

Länsstyrelsens i Örebro län beslut med föreskrifter angående bildande av naturreservatet Torpadalen i Askersunds kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen del av Tjälvesta 1:7, del av Rya 1:14, del av Norra Torpa 2:21, del av Södra Torpa 1:3, del av Majtorp 1:1 och del av Jontorp 1:5 i Askersunds kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Torpadalen.

Syftet med reservatet

1) Bevara biologisk mångfald

Här avses att bevara djur, växter och svampar knutna till naturskogsartade miljöer, till stabilt fuktiga miljöer, till raviner och bäckmiljöer och till skogsmiljöer rika på lövträd.

2) Bevara och vårda värdefulla naturmiljöer

Här avses att bevara och förstärka naturskogsqualiteter i ett sammanhängande område med flera olika skogstyper, samt att bevara områdets speciella hydrologi med ett meandrande vattendrag omgivet av mark med källor.

3) Skydda livsmiljöer för skyddsvärda arter

Här avses att bevara möjliga häckningsmiljöer för hotade och störningskänsliga fåglar och skydda dessa från störningar.

4) Tillgodose behovet av områden för friluftslivet

Här avses att friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i reservatet och att besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som följer av annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. avverka, gallra, röja, fälla enstaka träd, plantera, så träd eller utföra annan skogsbruksåtgärd,
2. skada eller ta bort döda träd eller vindfällan,
3. kalka, gödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
4. skyddsдика, rensa vattendrag eller anlägga ny damm eller liknande,
5. borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag,
6. tippa eller fylla ut med massor, avfall eller dylikt,
7. anordna upplag,
8. uppföra byggnad, mast, antenn, luftledning eller liknande anläggningar,
9. anlägga ny väg,
10. framföra motordrivna fordon eller arbetsredskap i terrängen,
11. stödutfodra vilt.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet att:

12. anlägga ny parkeringsplats, led, stig eller annan anläggning för friluftslivet.

Utan hinder av föreskrifterna ovan får åtgärder som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 2) utföras av förvaltaren eller av den som förvaltaren utser.

Punkterna 1 och 10 gäller inte underhåll av befintliga luftledningar.

Om bäverdämme orsakar försumpning eller liknande problem på mark utanför reservatet, eller intill väg som går genom reservatet, får dämnet rivas helt eller delvis, inom ramen för jaktförordningens bestämmelser (1987: 905), utan hinder av punkt 4 i föreskrifterna. Länsstyrelsen skall informeras innan sådan åtgärd vidtas.

Punkt 5 gäller inte underhåll av befintliga vägar som går genom reservatet.

Punkt 10 gäller inte uttransport av fällt vilt med banddriven älgragare eller fyrhjulsmotorcykel.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av reservatet
2. Anläggande av parkeringsplats och led samt uppsättande av informationstavlor på de platser som anges i skötselplanen
3. Utförande av undersökningar av områdets växt- och djurliv samt av mark- och vattenförhållanden

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada eller ta bort döda träd och vindfällen,
2. elda.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet att:

3. plocka eller insamla mossor, lavar eller svampar,
4. fånga eller insamla ryggradslösa djur,
5. klättra på branta klippväggar,

Punkt 3 gäller inte matsvampar.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

Förutom ovanstående föreskrifter omfattas en mindre yta av den i reservatet ingående delen av fastigheten Jontorp 1:5 av områdesbestämmelser för Svinnersta by enligt plan- och bygglagen (1987:10), antagna av Askersunds kommun 1992-11-05. Områdesbestämmelserna omfattar bl a utökad lovplikt för uppförande av byggnader och för schaktning, fyllning, trädfällning och skogsplantering.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet (bilaga 2).

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Torpadalen
Län:	Örebro län
Kommun:	Askersund
Församling:	Snavlunda
Lägesbeskrivning:	Omkring 8 km NNV Askersund
Topografisk karta:	9E NO Askersund
Ekonomisk karta:	9E7i och 9E7j
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet i Tiveden-Tylöskogen-Kolmården
Fastigheter:	Del av Tjälvesta 1:7, Rya 1:14, del av Norra Torpa 2:21, del av Södra Torpa 1:3, del av Majtorp 1:1 och del av Jontorp 1:5
Areal:	44 hektar; 39 hektar produktiv skogsmark
Objektsnr (RegDOS):	2843
Förvaltare:	Länsstyrelsen

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Torpadalens höga naturvärden har delvis varit kända av Länsstyrelsen sedan länge. Några delar av ravinsystemet har utpekats som nyckelbiotoper av Skogsvårdsstyrelsen och ett mindre delområde har skyddats som biotopskydd. Frågan om eventuellt skydd av ett större område aktualiserades då en avverkningsanmälan berörande ravinen inkom till Skogsvårdsstyrelsen. Skogsvårdsstyrelsen och Länsstyrelsen bad dåvarande markägaren Hans Pettersson att vänta med avverkningen tills en noggrannare naturinventering gjorts. Inventeringen genomfördes 2002 och visade att ett område berörande sju fastigheter har så stora naturvärden att ett skydd i form av naturreservat är väl motiverat.

Inventeringen redovisades i form av en rapport som skickades till berörda markägare. Dessa inbjöds också till ett möte i mars 2003 för en inledande diskussion om reservatsbildning och om föreskrifterna för det blivande

reservatet. Under våren 2003 besökte sedan Länsstyrelsen markägarna för att närmare diskutera reservatsgränsen inom respektive fastighet och preliminärt markera denna i terrängen. I samband med dessa besök gjordes bedömningen att den del av det ursprungliga reservatsförslaget som berörde fastigheten Svinnersta 5:4 inte behövde inkluderas i reservatet.

Under hösten 2003 inleddes ekonomiska förhandlingar med ägarna till de sex fastigheter som därmed var berörda. I samband med dessa förhandlingar gjordes bl a en justering av reservatets gräns i norra delen inom fastigheten Tjälvesta 1:7. Förhandlingarna rörande fem av de berörda fastigheterna avseende gränsdragning och ekonomisk ersättning var avslutade i februari 2004. För den sjätte fastigheten drog förhandlingarna ut på tiden eftersom en förutsättning för acceptans var att ersättningsmark kunde lämnas i utbyte. Länsstyrelsen ställde en förfrågan till Sveaskog om ersättningsmark i oktober 2003 och svar inkom i juni 2004. Förhandlingarna för den sjätte fastigheten avslutades i januari 2005.

Under förhandlingsperioden antog Naturvårdsverket nya riktlinjer angående utformning av reservatsbeslut. Utifrån dessa gjordes en viss modifiering av den slutliga beslutstexten, bl a i dispositionen och i de allmänna ordningsföreskrifterna. Förändringarna gjordes med målsättningen att beslutet ska ligga i linje med de tecknade avtal som ligger till grund för markåtkomst och skötsel. Förslag till beslut upprättades av Länsstyrelsen och sändes till sakägare m fl för synpunkter i april 2005.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Området innehåller naturskogsliknande miljöer och arter som bedöms behöva sådana miljöer för att klara sig. Dessa miljöer och arter skulle löpa stor risk att försvinna om normalt skogsbruk skulle bedrivas i området. För att uppnå ovanstående syfte är det därför nödvändigt att inskränka bland annat möjligheten att bedriva skogsbruk i området. För att uppnå ett långsiktigt säkerställande av dessa naturvärden, är det nödvändigt att området förklaras som naturreservat.

Området har långsträckta klippväggar som lämpar sig för häckning av hotade och störningskänsliga fåglar. Genom att leda besökare längs en led undviks förhoppningsvis störningar av eventuella häckningar. Även bergsklättring är av detta skäl viktigt att kontrollera genom beslut om att tillstånd måste sökas hos Länsstyrelsen för sådan verksamhet. Typisk klipp-

vegetation slits av bergsklättring, som även av denna anledning bör begränsas i reservatet.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om skötselmålen uppfylls, i enlighet med bifogad skötselplan. Den interna dynamiken i området kommer att bidra till fortsatt leverans av död ved och lövträd. Reservatets läge i ett landskap med flera områden med liknande karaktär och naturvärden ger möjlighet till utbyte mellan lokala populationer av förekommande arter.

Beslutet är i linje med riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är i linje med områdesbestämmelser för Svinnersta by (antagna 1992-11-05). Beslutet är därmed förenligt med 7 kap. 8 § MB. Samråd har hållits med Askersunds kommun.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet MB.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 4.)

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson jämte ledamöterna Marie-Louise Forsberg-Fransson, Göran Arveståhl, Inger Högström-Westerling, Margareta Karlsson, Sören Larsson, Massimo Montanari, Bo Rudolfsson, Mats Sjöström, Helena Vilhelmsson och Anna Ågerfalk.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschef Magnus Eklund, länsassessor Christina Hjulström, antikvarie Kenneth Andersson, avdelningsdirektör Hans Ljungkvist samt föredraganden avdelningsdirektör Michael Andersson.

Sören Gunnarsson

Michael Andersson

Sändlista

Markägare

Hans Andersson, Jontorp, 694 94 Vretstorp (Jontorp 1:5)
Ingela Reling, Boxergränd 24, 128 62 Sköndal (Majtorp 1:1)
Johan Höjenberg, Torpa gård. 694 94 Vretstorp (Norra Torpa 2:21)
Mikael Malmrot, Tjälvesta säteri, 694 94 Vretstorp (Tjälvesta 1:7)
Urban Persson, Ry, 694 94 Vretstorp (Rya 1:14)
Ulf Persson, Rya, 694 94 Vretstorp (Rya 1:14)
Jörgen Pettersson, Skrinnargatan 2, 696 32 (Södra Torpa 1:3)

Övriga sakägare

Pehr Falkenström, Svinnersta Östergård, 694 94 Vretstorp
Ulf Palmkvist, Storgatan 5, 696 30 Askersund

Övriga för kännedom

Hans Pettersson, Södra Torpa, 694 94 Vretstorp
Börje Orrvik, Långstorp, 696 92 Askersund
Askersunds kommun, Box 7, 696 21 Askersund
Skogsvårdsstyrelsen, Box 387, 651 09 Karlstad
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Hopajola, Box 943, 701 31 Örebro
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Fastighetsbildningsmyndigheten, Box 1200, 701 12 Örebro
Polismyndigheten i Örebro län, Box 1804, 701 18 Örebro
Örebro Läns Muséum, Box 314, 701 46 Örebro

Bilaga 3.**Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut**

Om ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala i brevet om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 4.**Konsekvensutredning enligt 27§ verksförordningen (1995:1322) av förslag till föreskrifter för naturreservatet Torpadalen i Askersunds kommun****Bakgrund**

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda naturreservatet Torpadalen. Enligt 27 § verksförordningen ska Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelsen har gjort en konsekvensutredning av de föreskrifter som har karaktären av normföreskrifter, dvs. de som riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning*Syftet med föreskrifterna*

Föreskrifterna för området innehåller fem bestämmelser för allmänheten. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår.

Effekter

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara begränsad.

Kostnader

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms inte medföra några kostnader för vare sig allmänheten, markägaren eller kommunen.